

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, szombat 1910. november 19.

264 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefontszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Helyi árszabvány:
Égész évre 24 kor.
Félévre 12 kor.
Negyedévre 6 kor.
Hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Wickenburg István gróf — kormányzó.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Wickenburg István gróf, cs. és kir. kamarást fiumei és magyar-horvát tengerparti királyi kormányzóvá nevezte ki.

Tehát kormányzó lett a mi Pista grófunk. Az első kormányzó, a ki igazán a mienk. Szeretettel csüngünk rajta, mi fiumei magyarok, mert idegen hangzásu neve dacára, szive minden vérevel, vére minden lüktetésével magyar. 26 éve él e város falai között s ezen idő alatt nemcsak Fiume viszonyait ismerte meg, úgy mint senki más, hanem szűkebb családjának, a fiumei magyarságnak és a fiumei állami tisztviselői karnak is munkában buzgó társa és később odaadó, lelkes vezetője lett. Az első kormányzó, a ki nem azt mondja a tisztviselői karnak, hogy „Önök“, hanem közöttük és melléjük állva azt, hogy „mi tisztviselők“. Az első kormányzó, a ki nem különvontat és pezsgős dáridók mámorában foglalja el kormányzói székét, hanem a kit íróasztalánál talál a kinevezés, nem azért, hogy lassan-lassan

„A Tengerpart“ tárcája.

Il governatore in spe.*)

— Pista kormányzó lesz. Ma, — holnap, legközelebb benne lesz a kinevezés a hivatalos lapban.

Eszembe jut egy szép, langyos, virágos májusi alkonyat ott a fiumei Via Salutén, a Wickenburg-villában, mikor én ezt a kedves, jó Sophie grófnőnek megjövendöltem.

— Furcsa — mondotta elgondolkozva a grófné. — Maga olyan pesszimista s Pistának mégis ilyen jót jövendöl. . . .

— Ugy a'. Én csak a magam contójára vagyok pesszimista. Másnak mindig jót jövendölök s többnyire ki is drukkolom másoknak a jót. Erre elmondtam, történt egyszer, egyik igen kedves tante-omnak az unokája beteg volt. A Tátrába akartunk utazni. Ha a gyerek nem gyógyul meg, persze nem mehetünk: „Na én drukkolok, hogy Gazi meggyógyuljon“ — mondottam. És Gazi meggyógyult. Elutaztunk. Alig emlékszem ennél szebb, poétikusabb utazásra.

A grófné nevetett, A gyöngyházfényű tengerre rózsás, csodabájos alkonyat szállt. Virágok illata ringott, regett az esteli szellő könnyű szárnyain s lassu, halk, remegő kondulásal hangzott föl a városból az órák ütése.

*) A P. H. tegnapi számából közöljük némi rövidítéssel Vay Sándor eme aktuális tárcáját.

beletanuljon, volt dilettáns kormányzó-politikusok mintájára, Fiuménak végtelen kárára a munkába, a mely itt reá vár, hanem, hogy folytassa eddig is kipróbált és eredményekben gazdag tevékenységét Fiume fejlődése, kikötővárosunk felvirágoztatása érdekében. Wickenburg István gróf ismeri minden rögét e városnak és tudja mi fáj nekünk, mik Fiume politikai és közgazdasági bajainak kuforrásai. Ismeri e városnak a kulisszák előtt és a kulisszák mögött működő kis és nagy közéleti tényezőit és személyeit és tudja pontosan, ki mennyit ér, ki válhatik hasznára a jövő Fiume megteremtésének nagy munkájában és ki nem. Mint kormányzó nem vezetni fog, hanem ő fog vezetni. Ugy mint ő maga, veleszületett egyszerűségénél fogva, nem ismer hiúságot, nem ismer egyéni érdekeket a közrovására, mások részéről sem fogja megtűrni, hogy izgága demagógoskodás és személyes érvényesülés kedvéért megakasszák e város fejlődését.

Bizunk benne, hogy Wickenburg István gróf kormányzói kinevezetésével új korszak mesgyéjére érkezett Fiume. Bizunk benne, hogy a komoly hozzáértő, üdvös munka, melyet az új kormányzó

Másnap este tartotta Maylender programbeszédét a Deák-szállóban. Az előcsarnokban rencesetlen Miksa császárnak, a nagy mexikói tragédiában veszett el, mikor Pista gróf még fiúcska volt Legmagasabb helyen sem felejtet-feminista-apostolok osztogattak apró röpiratokat a „nők választó jogáról“. Elegánsak, kedvesek voltak ezek a magyar suffragettek s míg fölmentük a karzatra, eltréfálgattunk, elkedélyeskedtünk velük egy kicsikét.

A választás után — mikor Maylender neve győzedelmesen került ki az urnából — már a nép erősen evvívázta Wickenburg Istvánt is. Amint hazafelé kísértem a grófnét, ujra jövendölni kezdtem:

— Meglássá a grófné, kormányzó lesz Pista.

Leültünk a verandára teázni. Mindannyian fáradtak voltunk a választási campagne-től s én elgondolkozva mondtam:

— Tulajdonképpen sajnálnom kellene, ha kormányzó lesz. Mert én csak az egyéni életet értékelem. S ha kint élünk a nyilvánosság arénájában, nem lehetünk a magunkéi, az otthoni többé.

Pedig Wickenburg Istvánt, a fiumei designált kormányzót, az Úr-Isten is pater familiasnak teremtette.

Mikor ő, óriás gyökér-kalappal a fején, szép kertjében virágot ültetett, fáit nyesegette, elmélázott egy-egy bájos esteli hangulaton, azt hiszem, akkor volt leginkább dans non asiette. Ámde letette a gyökér-kalapot, a nyese ollót

kikötővárosunk érdekében ki fog fejteni, hasznára lesz a magyar szent korona gyöngyének, e szép városnak, melyre szeretettel gondol minden magyar ember a Kárpátoktól az Adriáig. Adja Isten, hogy Wickenburg István gróf kormányzósága aranybetűkkel legyen beírva a város történetében.

Az új kormányzó életrajza a következő:

Wickenburg István gróf született Aradon, 1859 június 16-án. Atyja gróf Wickenburg Ödön volt, ki a szerencsétlen véget ért Miksa császár mellett hőiesen fogytig kitartott. Anyja zalabéri Horváth leány, akinek nagybátyja Inkey Kázmér első volt a bevett Budavár falán.

Gróf Wickenburg Ödön is követte férjét Mexikóba s a kis Pista 1865-től 1867-ig a csodaszép tájon élt. Talán a ragyogóan kék ég, a tropikus növények látása ekkor lopta először szívébe az első művészalmokat. Mert Wickenburg István nagyon szépen fest is és a művészet kárát vallja, hogy a bürokrácia elhódította a muzsától. A mexikói tragédia után 1870-ben a bécsi Theresianumba került az ifjú gróf. Itt végezte a gimnáziumot, ugyancsak a császárvárosban az egyetem első két évét is.

A másik két évben Budapesten látogatta az egyetemet s itt tett politikai doktorátust is. 1881. szept. 3-án lépett állami szolgálatba, még pedig nem dologtalan urfiként dug-

és ment dolgozni, mihelyt ütött a hivatalos óra.

Mert az ősrégi, nagy nemzettség fiát kora gyermekségétől a kötelességnek nevelte kitünő édesanyja. Édesatyja, törhetetlen hive a szék el azonban, hogy az apa utolsó lehelletéig kitartott a lovagok virága, Habsburg Maximilian mellett.

Senki úgy nem érti, mi a noblesse oblige, de azt se tudja senki mi a kötelesség, mint Wickenburg István. A hivatalnok ranglétrán igazán von pick auf emelkedett. Egyedül tehetőségének, vasszorgalmának, tudásának, jólelkűségének köszönhetette mindenkor emelkedését.

Most is látom jóságos, szelid arcát, amint óriás halom akta előtt ül íróasztalánál, s mindig egyenlő kedves, finom előzékenységgel szólít rám, valahányszor benyitottam.

— Servus Sanyi, mi jót hoztál?

Ez, az, mindenféle aj-baj bizony akadt öt év alatt körülöttem odalent, s Wickenburg István mindenkor legkészségesebben igazította el az ügyeket. Sokszor nevetett, mikor megjegyeztem.

— Komisz dolog szegény grófnak lenni. Nagyon komisz.

— Haj, haj . . . No de lesz ez még jobban is, biztatott aztán mindenkor, ha elfogyott a türelmem.

Ő megértett, mert bizony koncipista korában neki sem fonták kolbászból a sövényt.

Legboldogabb volt, ha bevehette magát a műtermébe. A dilettantizmusnál sokkalta többre

ták be valami sine-curába, hanem a Budapest fővárosi adófelügyelő mellé került, a hol kemény és erős munka várta.

1882-ben lett fogalmazó, 1884-ben pedig hasonló minőségben került Fiuméba. Itt minden további ranglétrán végigmenve, dolgozva, tapasztalatokat gyűjtve, teljesen megismerve Fiume város, a „Corpus separatum“ minden ügykörét, 1909. szept. 9-én kormányzó-helyettesé nevezetelt ki.

UJDONSÁGOK.

— **Az új kormányzó.** Lapunk távirati rovatában olvasható, hogy a király Wickenburg István gróf kormányzóhelyettest kormányzóvá nevezte ki. A kinevezés híre azonban már tegnap este gyorsan elterjedt a városban s mindenütt osztatlan örömet és meglepettséget keltett, hogy Fiumének újból kormányzója van oly férfi személyében, akinek a város érdekében kifejtendő munkája elé mindenki bizalommal tekinthet.

Üdvözlő táviratok érkeztek az új kormányzó rokonaitól, számos főúri család szintén táviratban fejezte ki szerencsekívánatait. Többek között Von der Leyen hercegi család, Salm örökös grófi család, Oldofredi gróf stb. stb. gratulált.

Az érkező táviratok tömegéből kiemeljük a következő előkelőségeket: Bartóky József földmívelésügyi államtitkár, Jeszenszky Sándor miniszterelnökségi államtitkár, Jakabffy Imre belügyi államtitkár, Uray Szabó Sándor közoktatásügyi államtitkár és Némethy Károly belügyi államtitkár, Maylender Mihály dr. Fiume országgyűlési képviselője, Hollán Sándor miniszteri tanácsos, a kereskedelemügyi minisztérium elnöki osztályának vezetője, Hoszpoczky Alajos miniszteri tanácsos, Joannovics miniszterelnökségi miniszteri tanácsos, Skerlecz Iván báró miniszterelnökségi miniszteri tanácsos, az elnöki osztály vezetője, Huyn gróf brünni püspök, Samassa Adolf miniszteri osztálytanácsos, Harmatzky Loránt belügy-miniszteriumi elnöki titkár.

Az új kormányzói kinevezetése alkalmából ma a kormányzóság tisztviselői kara testületileg, valamint a fiumei állami tisztviselők s számos társadalmi előkelőség üdvözölte.

— **A kereskedelmi és iparkamara ülése.** A kereskedelmi és iparkamara tegnap, csütörtökön este Cosulich lovag elnöklésével ülést tartott.

vitte gróf Wickenburg. Igazán szép képei vannak, s ha véletlenül nem designálják fiumei kormányzónak, mint piktör is megkereshette volna a kenyerét.

Szép csendéleti képei mellett jó arcképei vannak. Különösen pompás édes anyjának egyik arcképe. Kerti székben, kerti kalappal fején. Wickenburg grófné, a dunántúli zalabéri híres Horváth nemzetség sarja, kitűnő honleány. Nemhiába anyai nagybátyja volt Inkey Kázmér, a 48-as hős, aki először tüzte Buda várfalára a tricolorot. De sok kedves, színes, tarka szép mesét mesélt el nekem az öreg grófné a szabadságharcok idejéből. De sokat a dunántúli nemes urak históriáiból is. A balta-vári Festetics-ekről, ahol Sobri, a későbbi haramia-vezér, kanászbojtár korában lakodalmak-kor sorra forgatta a szép grófnőket. Micsoda fényes élet volt a Jankovich, Horváth, Inkey meg a többi zalai, somogyi, vasmegyei nábob udvarában. Micsoda vadászatok, bálók estek náluk. Az öreg Inkey még a nápolyi király híres vadászataira is eljárt a múlt század elején.

Magyarul beszélt mindig Wickenburg grófné és menyé, Sophie grófné, büszkén mondogatta ilyenkor:

— Csak tessék, én már értem minden!

A ragozásoknál esett csak egy-egy kis hiba néha. De annak már felesztendeje. Azóta bizonyára a *Leányvédő Egyesület*-ben is szittyául diskurál már a leendő governatrice. Ez az egyesület kedvenc ideája volt akkor, amikor én

Rudan kamarai tag bejelentette, hogy a napokban kihallgatáson volt a kereskedelemügyi miniszternél. Hieronymi kijelentette neki, hogy mindig azon lesz, hogy a fiumei kereskedők és iparosok méltányos kívánságai teljesüljenek.

Foglalkoztak a kereskedelmi miniszter által véleményezésre leküldött polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslattal. A kamara elhatározta, hogy felkéri Maylender dr. képviselőt, hogy a törvénytervezetet tanulmányozza s a fiumei kereskedők érdekében a parlamenti tárgyalásnál szólaljon fel.

Ezután tudomásul vették a kereskedelemügyi miniszternek a kamarai választások módosításáról szóló tervezetét. Az új tervezet ügyében legközelebb összeülnek az összes magyarországi kamarák, hogy véleményüket nyilvánítsák a kamarai választások módosítási terve felett.

A városi tanácsnak az átiratát, mely a kereskedelmi ösztöndíjak módosításáról szól, tudomásul vették, egyúttal elhatározták, hogy egy 3000 koronás új kereskedelmi ösztöndíjat létesítsenek.

Majd Smoquina titkár felolvasta az országos magyar kereskedelmi egyesülésnek az argentinai és külföldi hus behozatalának megkönnyítéséről szóló megkeresését. A kamara elhatározta, hogy megvárja az e kérdésben összehívandó nagygyűlést, amelyben a kamara is részt fog venni.

A titkár ezután ismertette a pozsonyi kereskedelmi kamara átiratát, melyben a karácsonyi ünnepek előtti három vasárnapon a vasárnapi munkaszünet felfüggesztésére vonatkozó akciójának támogatását kéri. A kamara kimondotta, hogy a mozgalomhoz csatlakozik.

A kamara ezután elhatározta, hogy a fiumei kereskedők kérelmére megkeresi a Magyar-Horvát tengerhajózási részvénytársaságot, hogy téli rabazi vonalán Chersot is érintsék hajói.

Végül indítványt terjesztettek elő, hogy a kamara a dalmát vasut irányának tervezett megváltoztatása elleni tiltakozását megújítsa. A titkár felvilágosításul közölte, hogy az ügyvel Maylender Mihály dr. országgyűlési képviselőt bízták meg, aki dicséretesen eleget is tett feladatának.

Ezzel az ülés véget ért.

— **Hivatalos látogatás.** Kankovszky Ferenc miniszteri tanácsos tegnap meglátogatta az állami felsőbb leányiskolával kapcsolatos főzőtanfolyamot, a hol megszemlélte a növendékeknek aránylag rövid idő alatt szerzett ügyességét. Tapasztalatai felett meglepedését nyilvánította az intézet igazgatójának, valamint a főzőiskola vezetőjének Sz. Kiss Linkának, a ki körültekintő takarékoságra szoktatja a vezetésére bízott növendékeket.

utoljára jártam a Littoraléban. Lelkes buzgalommal karolta föl a nemes eszmét, s törhetlen szorgalommal is dolgozott az egyesület fölvirágzásán.

Amennyire kedves, szeretetreméltó ember Wickenburg István, olyan igazi lady a felesége. Okos asszony. Valóságosan szereplésre, magas polcra termelt. Ha férje kormányzó lesz, ő a széthúzó, sokban nagyon kisvárosias, türehtelenül kicsinyes fiumei társaséletet is át fogja formálni és olyan kormányzó lesz, mint volt Szapáry Gézáne, Batthyány Lajosné. Prestige-ét emeli, hogy grattissima persona fölfelé is, Ferenc Ferdinánd főherceg nevével, Hohenberg hercegnővel, a presuntív Zsófia királynéval rokoni összeköttetésben áll.

Mikor mult tavasszal, a még nem divatos, de annál szebb Brioni szigeteken üdült a trónörökös pár, Wickenburg gróf és neje az Előre yachton, egy-két intim-baráttal kiandulást tettek oda s meglátogatták a magas uraságokat.

A telefoncsöngettyűje akárhányszor megszólal a via salutei villa és a Belveder közt.

Gróf Zichy János, Ferenc Ferdinánd kedves embere, kulturánk mostani kitűnő előharcosa és ressort-miniszterünk, mikor néhai édes jó anyja Abbáziában betegeskedett, szintén gyakran megfordult a Salutén. Ugy nővére Lujza grófné is. Teázgattak ők is az alatt a kékcsikos ponyvasátor alatt, ahol egy időben, kritikus momentumok idején, szálló ige maradt Fiume egykori gavallér kormányzójának, gróf

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület ma, pénteken este hat órakor Corossacz első alpolgármester elnöklésével ülést tart, amelynek napirendjén többek között a következő ügyek szerepelnek: Bejelentések, indítványok, interpellációk. Vio Ferenc dr. volt polgármester lemondása a rappresentanti tisztségről. A városi kórház 1911. évi pótköltség előirányzata. Indítvány új villamos vasuti kocsik beszerzésére. Indítvány a Confine-utca vízcsőhálózatának a meghosszabbítására. A városi zenekar póthitelkérdése. A városi háztartás 1909-iki jelentése.

A zárt ülés napirendjén három kinevezés és az építészeti hivatalnál betöltendő két mérnöki állásra hirdetett pályázat ajánlatai felett való döntés, valamint sok kisebb jelentőségű ügy szerepel.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A fiumei izraelita nőegyesület kedden, november 22-én délután három órakor osztja ki a szegény gyermekeknek szükséges téli ruházatot. A ruhakiosztás a hitközség tanácstermében (templomépület) lesz. A tagokat az egyesület vezetőisége szívesen látja.

— **Magántisztviselők figyelmébe.** A Kereskedelmi- és Magántisztviselők Egyesülete ezután is értesíti tagjait, hogy a Teatro Comunale-ben vendégszereplő olasz színtársulat (Garavaglia) előadásaira érvényes mérsékelt áru belépti jegyek (ingresso) az egyesületi helyiségekben este fél 7-től fél 8 óra között kaphatók.

— **Halálos szerencsétlenség egy Adriahajón.** Az Adria hajóstársaság „Adria“ gőzösen a napokban, mikor a hajó Nápolyban tartózkodott, halálos baleset történt. Sepich Ferenc hatvan éves moschieneni illetőségű matróz a hajódarut működésbe hozó „vinch“-nél tartózkodott, mikor a hajóraktárból kiemelt áru lezuhant és éppen rája esett. Sepichet a súlyos áru oly szerencsétlenül lökte a vinchnek, hogy annak kerekei köré került. A kerekek összezúzták a szerencsétlen embert, úgy, hogy rögtön meghalt. Holttestét Fiuméba hozzák.

— **Zavar a hajózásban.** A rövid megszakításokkal napok óta tartó sirokkós időjárás a parti hajózásban kisebb nagyobb akadályokat idéz elő. Így az Ungaro-Croata hajóstársaság „Brassó“ nevű gőzöse Triesztből csak ma reggel hét órakor, tehát huszonnégy órás késéssel érkezett meg a sirokkós vihar miatt. A hajóstársaság „Senj“ gőzöse pedig, mely ma reggel Pólába indult a sirokkó miatt kénytelen volt visszatérni a kikötőbe.

— **Megbüntetett halárus.** A piacon ma a vásárbiztos nagy mennyiségű szardelliát kobzott el, melyet Girolamo Gisondo kereskedő megbízásából Bruchetta Lőrinc bucarizai

Nákónak a mondása:

— Mit szólsz ehhez Pista?

Rendesen akkor interpellálta így gróf Wickenburgot, amikor már nagyon támadták Fiumét a lapokban.

Most odalent minden csendes. A salutei bájos villa kertjében nyílnak a késő-november rózsái. Mancika Mikulás-ra készül bizonynyal, és szép székeftűrtös fejcskájában még nem alakult ki egészen a gondolat, mi is lesz, ha a papa governatore lesz. Ha beköltöznék a nagy palotába! A mamája pedig bizonyosan a magyar grammatikát forgatja és kedves, jószágos mosolyával mondja az urának:

— Schau, schau . . . a kis Vaynak mégis igaza volt. Képelem milyen örömmel ront be majd: „Mit szólsz ehhez Pista?“

Hát biz'én örömmel is rontanék be, ha egyáltalában berontanék . . . De olyan messze van ide a Quarnero, olyan nagyon messze, s olyan sok minden választja el a tegnaptól a máttól . . . Olyan igen sok. De nálamnál igazabban senki sem örül Wickenburg István kinevezetésének. Senki sem értékeli jobban, hogy végre igazán olyan kormányzó lesz, aki dolgozni is tud, aki nem csak reprezentál. De ért a fiumei ügyekhez, a kormányzáshoz. És senki őszintebben nem küldi azt az üdvözlő telegrammot:

Evviva — il governatore.

(v. s.)

Borzongató hideg vonul át a természetben.

Az idő barátságosan és hideg s mindekinek, a ki hajlik a meghülésre, meggyűlik a veszedelem a feje fölött. A valódi Fay-féle szodeni ásványviz használása azonban előre elhárít minden veszedelmet, s ha már meg is történt, a meghülés, akkor is csak a Fay-féle valódi szodeni ásvány-pasztilla az a mely, biztosan, gyorsan, s kellemes módon megszünteti. Fay szodeni pasztillája gyógyszerárakban és drogériákban dobozonként 1 korona 25 fillérért kapható.

Főképviselő Magyarországon és Ausztriában részére: W. Th. Güntzert, cs. és kir. udvari szállító, Wien IV./I. Grosse Neugasse 17.

illetőségű napszamos árusított. Az elkobzás azért történt, mert a hal közfogyasztásra alkalmas nem volt. A rendőrbíróság még ma itélkezett Bruchetta felett, akit a romlott hal forgalombabocsátásáért negyven korona pénzbüntetésre ítél.

— A kikötőből. A kikötőbe részben a tegnap, részben a mai napon a következő hajók érkeztek: „Jadran“ osztrák gőzös Metkovicből 34 hordó borral. „Szápáry“ magyar gőzös Marseilléből, 12,155 láda narancscsal, 81 kosár gyümölcsessel, 1260 zsák kénnel, 61 láda maccharonival és 185 hordó fakivonattal. „Tonci“ osztrák gőzös Triesztből üresen.

Indult: „Nippon“ osztrák gőzös Kobeba 700 tonna cukorral, 200 tonna cementtel, 100 tonna téglával, 50 láda üvegáruval és 25 hordó szeggel. „Jadran“ osztrák gőzös Triesztbe 20 tonna fával, 10 tonna búzával és 50 üres hordóval. „Ruggero de Flores“ olasz vitorlás Sebenicóba üresen.

— Modern könyvtár. A Gömöri Jenő szerkesztésében megjelenő „Modern Könyvtár“ irodalmi, művészeti és tudományos gyűjteményes könyvtárnak új füzetek jeleket meg az új kiadó: Politzer Zsigmond és Fia budapesti könyvkereskedő cég kiadásában. Három új füzetet jelent meg a könyvtárnak, amelyeket nem sokára hét újabb füzet fog követni.

A most megjelent három füzet (mindenkinek 40 fillér az ára) a következő műveket tartalmazza:

1. Thomas Mann: A boldogság akarása. (Novellák) Gömöri Jenő fordítása. 2. Pikler Gyula: A lelki élet alaptörvényei. Az eszmélet helye a természetben. 3. Kosztolányi Dezső: A szegény kisgyermek panaszai. (Magyar Költők I. Lirai ciklus).

Az első füzet a nagy német író: Thomas Mann hat legszebb novelláját tartalmazza, a szerkesztő: Gömöri Jenő finom, művészi fordításában. Thomas Mann a ma élő német irodalomnak egyik legkimagaslóbb alakja, akinek regényei ma már szinte klasszikusok.

A második füzet Pikler Gyula két nagyjelentőségű lélektani dolgozatát foglalja magában. A lelki élet alaptörvényei és Az eszmélet helye a természetben címen. Különösen a másodiknak van igen nagy jelentősége, amely Pikler tanait nagymértékben továbbfejleszti.

A harmadik füzet Kosztolányi Dezsőnek, a ismert poétának lirai ciklusát tartalmazza: A szegény kisgyermek panaszai-t. Kosztolányi már a Négy fal között című első verskötetében is nagy költőnek mutatkozott be, de a szegény kisgyermek panaszai már egy befeszített formájú, nagy művészerejű és alkotóerejű, szuggesztív hatású költőt mutat, akiben már semmi a forrongás, minden kiforrott, megállapodott.

A Könyvtár füzetek meglegősen elegáns kiállításban, nagy alakban, gyönyörű, olvasható gyöngy betűkkel nyomva, minden hónapban rendszeresen megjelennek.

Távirat ◀▶ Telefon

Wickenburg fiumei kormányzó.

BUDAPEST, nov. 18. A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Kedves Wickenburg gróf!

Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt Fiume és magyar-horvát tengerparti kormányzónak kinevezem.

Kelt Bécsben, 1910. november 17.

Ferenc József s. k.

Khuen Héderváry gróf s. k.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 18. A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnököl. Az elnöki előterjesztések során az elnök bejelenti, hogy a király Wickenburg István gróf fiumei kormányzóhelyettesét kormányzóvá nevezte ki. Ezután

Kelemen Samu napirend előtt felszólal s azt mondja, hogy szerdai keszédében a váltótörvényszék elnökének kinevezésével foglalkozott és tréfásan egyes családi ügyeket is szóvá tett. A családi vonatkozású megjegyzéseit mindenütt tréfának minősítették. Akadt azonban olyan is, aki azzal vádolta meg őt, hogy családi ügyeket vitt ki a nyilvánosság elé. Kijelenti, hogy az egyáltalában nem volt szándékában.

Polónyi Géza Kelemen felszólalásával kapcsolatban hosszasan ismerteti rokonának, Boronkay birónak váltótörvényszéki elnökké történt kinevezése részleteit.

Ezután áttérnek a polgári perrendtartás reformjának folytatódó tárgyalására.

Nagyatádi Szabó a kiscgazdák nevében beszél s azt állítja, hogy most nem lehet agrár és merkantil politikáról szó, hanem a nép érdekével kell foglalkozni. Az ügyvédkényszer kiterjesztését nem helyesli, az illetékesség kérdésében pedig ragaszkodik a javaslat eredeti szövegének fentartásához. A javaslatot elfogadja.

Polónyi Géza örömmel konstatálja, hogy a Ház tagjai pártkülömbőség nélkül nagy számban jelen vannak e fontos javaslat tárgyalásánál. Teljes elismeréssel adózik a javaslat megalkotójának, de nem az igazságügyminiszternek, aki legalább expozéjában kifejtette volna elveit. Felemlíti, hogy a javaslattal kapcsolatban a magyar birtokos osztály ellen tervszerű izgatás és lázítás folyik.

Követeli, hogy a fiumei bíróságoknál a magyar tárgyalási és ügyviteli nyelv joga törvényileg biztosítottassék.

Az ülés folyik.

Székely igazságügyminiszter lemondása.

BUDAPEST, nov. 18. A nemzeti munkapárt tegnapi értekezletén feltűnt, hogy Székely igazságügyminiszter a perrendtartási törvényjavaslat pártvitájában Héderváry és Tisza beszédei után nem szólalt fel. Székely a beszédek után visszavonult és megírta lemondását. A miniszterelnök sokáig kérlelte, hogy maradjon meg állásában. Végre abban állapodtak meg, hogy Székely nem mond le s hogy a perrendtartás javaslatát most leveszik a napirendről és csak februárban tárgyalják újra, hogy időt és alkalmat adjanak az igazságügyminiszternek módosításai előterjesztésére.

Tolsztoj betegsége.

ASTAPOVO, nov. 18. Tolsztoj gróf az éjszakát álmatlanul töltötte. Hőmérséke 37.3 az érverés valamivel javult.

Harc a cigányok között.

BERLIN, nov. 18. A város környékén sátorozó cigányok nemzetiségi kérdések miatt összeveszttek. A cigányok negyven revolverlővést tettek egymás ellen, de senki sem sebesült meg. A rendőrség négy cigányt letartóztatott, a többiek pedig elmenekültek.

Rablógyilkosság a bányában.

TROPPEAU, nov. 18. A marienbergi bányában tegnap Kolosch János bányász két társa egy tizkilós tégladarabbal leütötte. A gyilkosokat, akik Kolosch pénzét is elvették, letartóztatták.

Nagy fizetése képtelenség.

BÉCS, nov. 18. Hundulus Ágoston pribislawitzi papirgyára hitelezőinek kijelentette, hogy fizetése képtelen, miért is móratoriumat kér. A passzívák meghaladják az egy millió koronát.

Nagy tüzvész

Konstantinápoly mellett.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 18. A Márványtenger melletti Daridia község kigyulladt. A tüzvész kilencszáz házat elhamvasztott.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Az Első Fiumei Parkettgyár

és

Gőzfűrésztársaság

t. c. részvényeseit tisztelettel meghívjuk a folyó évi november hó 27-én délelőtt 11 órakor dr. Szegő Gyula ügyvéd ur irodájában (Via Vincenzo de Domini 2. szám) megtartandó

rendkívüli közgyűlésre,

melynek tárgysorozata a következő:

1. Az alapszabályok 6. pontjának a részvények darabszámát és névértékét illetőleg való megváltoztatása.

2. Két új igazgatósági tag és egy felügyelő bizottsági tag választása.

Az Igazgatóság.

Figyelmeztetés!

A Schicht szarvasszappan!

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas“ védjeggyel!

Csinosan butorozott szoba,

villanyvilágítással, a város központján december 1-étől kiadó. Via Ciotta 3. sz. II. emelet.

**Lederer penzio Abbazia.
Habsburg villa és Park szálló**

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.
Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű
kilátás a tengerre. Szoba és ellátás
8 koronától feljebb. Családoknak
engedmény.

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA.
:: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK. ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT
:: VENDÉGSZOBA. ::

Olesó árak! Olesó árak!

FUNDA ANTAL A „Montenapal” szálló volt
:: ::

LA GRASTA TAMÁS
uj divatáru üziete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-
árúknban, szövött- és konfekció-árúknban.
Bluzok, alszoknyák, gyermek- és reformruhák, kö-
tények, valamint férfi és női fehérműk. Nyakkendők,
esernyők és sítábotok. Jutányos árak.

Szives pártfogást kér

LA GRASTA TAMÁS

HAJELTÁVOLITÁS

hölgyeknek arc- és karról 5 perc alatt, fájdalom nélkül. Bá-
mulatos eredmény. Vidékre szert pontos utasítással, diszkrét-
ten küldök. Csakis „Miracle” törvényesen védett és bejegyzett
védjeggyel ellátott szer valódi. Arthatatlanságért, eredményért
jótállók, Párizsi kozmetikai kiállításon aranyéremmel kitüntetve

POLLÁK SAROLTA VI. T. Andrassy-ut
38. szám, I. em.
utánzatoktól óvakodjon. Telefon 157-98. Fogad egész nap.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajálja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

„Sans Souci”

elismert legfinomabb, francia minta
szerint előállított pezsgő.

Carte d'Or, Carte blanche, Asti spumante,
Gennaro Ossoinack pezsgőbor pince Görz,
Főraktár Fiumében: Benvenuto Vezzil-nél
Via Lodovico Kossuth.
Árjegyzék ingyen.

☛ Telefon 474. szám. ☚

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
a Via del Mercato coperto 3. sz. alatt a mai
kor igényeiknek megfelelően berendezett **fűszer
és csemege üzletet** nyitottam. Minden törek-
vésem oda irányul, hogy tisztelt vevőimet a
legmesszebbmenő figyelmes kiszolgálásban rés-
zesítssem. Raktáromon mindenkor friss és el-
sőrendű fűszer, csemege, bel- és külföldi sajtok,
konzervek, friss töltésű ásványvizek igen elő-
nyös áron kaphatók. :-
Tisztelt vevőim kényelmére mindenkor friss
kenyeret is raktárou tartok az első fiumei ke-
nyérgyár gyártmányaiból. :-
Szives pártfogást kérve, vagyok mély tisztelettel

Markovics S. fűszer- és csemege
kereskedő. :-

Megnyilt! ▲ ▲ Megnyilt!
MERKUR KÁVÉHÁZ
a vasuti állomással szemben
Legjobb minőségű kávéházi italok. - - -
MAGYAR BOROK.
- - - - - Pontos és tiszta kiszolgálás.
A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.
A n. é. közönség pártfogását kéri
KONRAD FERENC tulajdonos.

„DE LA VILLE”
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.
- A magyarság találkozó helye. -
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jó hírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.
TULAJDONOS:
ifju BUDAI KÁROLY

Malosek Pál
szobafestő, cimfestő és mázoló
A fiumei és környékbeli magyarság
figyelmébe ajánlja szolgálatait. Vá-
ljal minden e szakba munkát — új
épületek teljes festését is — olcsón
és kifogástalanul.
Cim: Via Caserma 5. sz., I. em.

Mayerhofer Lipót (Marco della Motta cég utóda)
nagy butorraktára

FIUME. Via Lod. Kossuth 1, 4, 6 és 12 sz. - Telef. 443.

Nagy választék elsőrendű gyárakban készített legmoder-
nebb diszbutorokban, vas- és rézbutorokban, mérsékelt áron.

Villák, szállók számára rendelések elfogadtnak, ugyszin-
tén asztalos és kárpitos munkák is elvállaltatnak.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.
A legújabb módszer szerinti arc- kéz- láb-ápolás
(manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations
massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltá-
volítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállal-
tatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában
is elvégeztetnek.
Via Governo 2. II. em. :: Telefon 11-89. ::

A leggazdaságosabb, állandó meleget
tartó, kifűnő kályha a

Meteor
kályha
kőszén és kokszfű-
tésre berendezve.
Egyedüli és kizárólagos
raktár:
WURZER JÁNOS
Fiume, Vicolo dell' Ospedale.

Legcélszerűbb! **Legolcsóbb!**
Mindenkinek nélkülözhetetlen
**A FRANKLIN
KÉZI LEXIKONA**
mely három nagy nyolcadrétű kötetben rövid és tömör
leírásokban tárgyalja az összes tudnivalókat.
Minden cikkét kiváló szakemberek írták, tehát adatai fel-
tétlenül megbízhatók; csak azt öleli fel, amire a művelt
embernek tényleg szüksége van s akkora terjedelemben,
amennyiben szükséges.
Szövegét száznál több tábla, köztük sok színes, teszi szemléletessé.
A Franklin Kézi Lexikona lesz tehát a magyar közönség
mindennapos használatra való, könnyen kezelhető, praktikus
és hű tanácsadója.
A három pompás kötet ára 54 korona.
Az I. kötet 1911 elején jelenik meg, a II. és III. kötet
rövid időközökben.
Megrendelhető:
Lampel R. Könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrassy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

“A TENGERPART”
— telefonszáma —
229
Ha előfizetni akar, vagy
hirdetni valója van
hívja fel ezt a számot
229

A Tengerpart
kiadóhivatala és
szerkesztősége
a Vicolo dell' Ospedaleban
levő Wurzer ház I. emele-
tén van.

Bonin penzió Velence
Corte Barozzi, a Britannia-
szálló mellett. !!
Kitünő bécsi konyha, különösen
magyarok és osztrákok által látog-
gatva, egy percnyi távolság a
Márkus-tértől.